

ANALÝZA

30. července 2018

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza se zaměřuje na mezinárodní porovnání vybraných indikátorů trhu práce v členských zemích EU. Šest států EU28 (Švédsko, Německo, Česká republika, Estonsko, Litva, Lotyšsko) i v 1. čtvrtletí roku 2018 překročila stanovený cíl, podle kterého má míra zaměstnanosti členských zemí EU v průměru dosahovat 75 procent, a zároveň dosáhla svého národního cíle v zaměstnanosti 20-64letých osob. Nezaměstnanost meziročně klesá. Mezi zeměmi EU28 je v České republice míra nezaměstnanosti mužů i žen v 1. čtvrtletí roku 2018 i nadále nejnižší.

Česká republika je již na třetí příčce s nejvyšší mírou zaměstnanosti ve věku 20–64 let

Podle strategie Evropa 2020 je cílem dosáhnout míry zaměstnanosti 20–64letých v zemích EU28 v průměru 75 %. V 1. čtvrtletí 2018 tato míra v zemích EU28 dosahovala v průměru 72,3 procent. Průměrná míra zaměstnanosti mužů za EU28 (78,0 %) převyšovala míru zaměstnanosti žen (66,7 %) o 11,3 procentních bodů. Zimní měsíce se projevily oproti předchozímu čtvrtletí snížením průměrné míry zaměstnanosti členských zemí EU o 0,2 p. b.

V 1. čtvrtletí 2018 cílovou hranici (75 procent) dosáhlo opakovaně deset sledovaných států Evropy – Švédsko, Německo, Česká republika, Spojené království, Nizozemsko, Estonsko, Dánsko, Litva, Lotyšsko a Rakousko. Na druhé straně nejnižší míra zaměstnanosti je v jižních státech Unie. Kromě Řecka se to týká hlavně Itálie, Chorvatska a Španělska, kde nepracuje více než třetina populace v tomto produktivním věku.

Dále je pro danou míru zaměstnanosti každé z členských zemí stanoven národní cíl. Definice národních cílů v oblasti zaměstnanosti jsou srovnatelné s celounijní úrovní. V 1. čtvrtletí 2018 tuto národní míru zaměstnanosti v zemích EU28 stále splňuje 10 států (Švédsko, Německo, Česká republika, Estonsko, Litva, Lotyšsko a s úrovní pod požadovaným unijním průměrem Irsko, Malta, Polsko a Chorvatsko).

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším ukazuje, že si stále vysokou míru zaměstnanosti udržují severské státy včetně baltských zemí, některé země západní Evropy a naše republika. Nejvyšší míru zaměstnanosti má dlouhodobě Švédsko (81,4 %). Vyšší meziroční nárůsty míry zaměstnanosti vykazují především státy jižní Evropy v porovnání s ostatními zeměmi unie, největší zvýšení zaměstnanosti udává Chorvatsko (o 3,1 p. b.). Nejnižší míra zaměstnanosti je stále v Řecku (57,7 %), kde je zaměstnána méně než polovina žen.

V 1. čtvrtletí 2018 se Česká republika zařadila na třetí místo mezi zeměmi EU28, když míra naší zaměstnanosti byla 79,2 %. Ze sousedních států mělo v tomto období vyšší míru zaměstnanosti Německo (79,5 %). Rakousko (75,2 %) splňuje stanovenou průměrnou hranici zaměstnat alespoň 75 % populace ve věkové kategorii 20 až 64 let, ale na národní cílovou úroveň mu ještě

ANALÝZA

schází. Slovensko s mírou zaměstnanosti 71,9 % dosahovalo téměř na evropský průměr. V Polsku byla celková zaměstnanost zhruba o 8 p. b. nižší než v ČR.

Ve všech zemích EU je míra zaměstnanosti mužů více či méně vyšší než míra zaměstnanosti žen. V 1. čtvrtletí roku 2018 převyšovala zaměstnanost mužů v České republice s 86,8 procenty v této kategorii všechny ostatní členské země. Míru zaměstnanosti žen má stále nejvyšší Švédsko (79,3 %). V ČR zaměstnanost žen zůstala na 71,4 %.

Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20–64letých v členských zemích EU (v %)

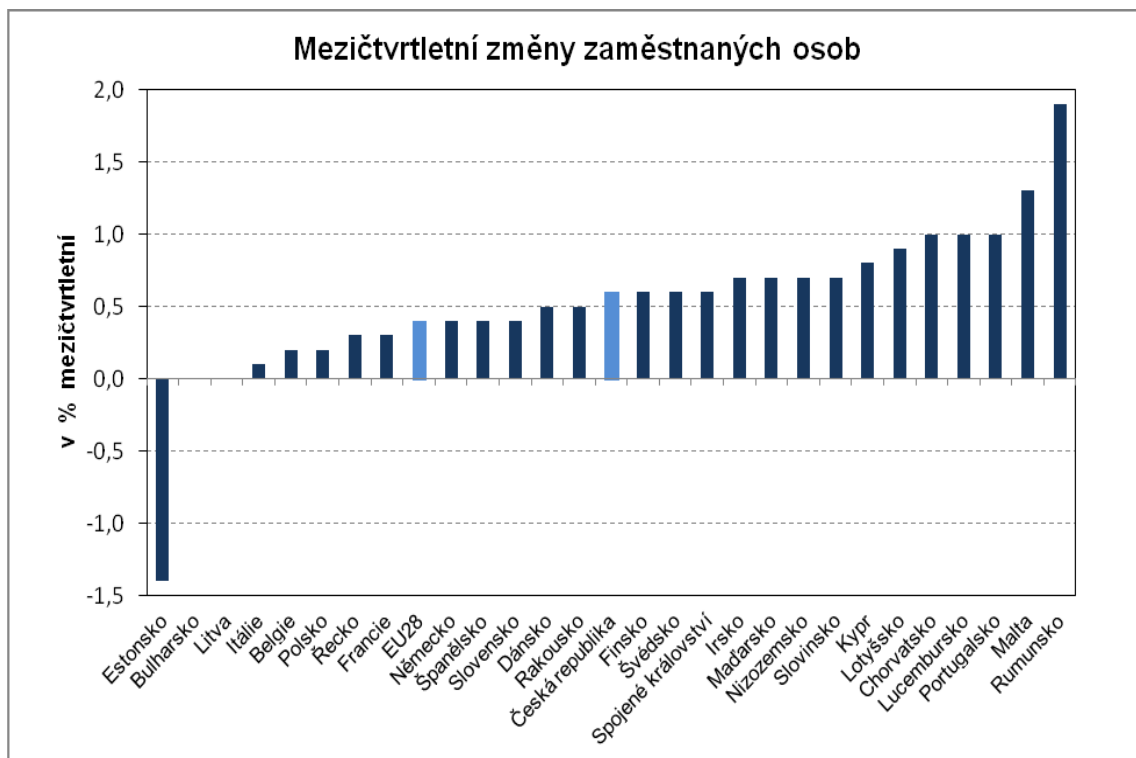
Země (cíl strategie)	1. čtvrtletí 2018			Rozdíl v p. b. 1. Q 2018 - 1. Q 2017		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko (> 80 %)	81,4	83,5	79,3	0,6	1,0	0,2
Německo (77 %)	79,5	83,3	75,5	1,0	1,0	0,8
Česká republika (75 %)	79,2	86,8	71,4	1,6	1,4	1,8
Spojené království	78,6	83,5	73,8	0,8	0,6	1,1
Nizozemsko (80 %)	78,5	83,7	73,3	1,0	0,9	1,1
Estonsko (76 %)	78,2	81,4	75,1	0,3	0,2	0,5
Dánsko (80 %)	77,3	80,1	74,3	1,4	1,5	1,2
Litva (72,8 %)	76,1	76,8	75,4	1,4	1,7	1,0
Lotyšsko (73 %)	75,9	78,0	73,9	2,6	2,6	2,6
Rakousko (77 %)	75,2	79,0	71,4	1,0	1,5	0,4
Finsko (78 %)	74,6	76,2	73,0	2,0	2,5	1,6
Portugalsko (75 %)	74,5	78,1	71,3	2,8	2,8	2,9
Slovensko (75 %)	73,9	77,1	70,6	2,4	2,7	2,1
Maďarsko (75 %)	73,8	81,7	66,1	1,7	2,2	1,1
Irsko (69-71 %)	73,5	79,8	67,4	1,3	1,3	1,3
Lucembursko (73 %)	72,4	76,2	68,3	1,0	1,0	0,9
EU28 (75 %)	72,3	78,0	66,7	1,1	1,2	1,1
Slovensko (72 %)	71,9	78,4	65,3	1,2	1,5	1,0
Malta (70 %)	71,7	83,5	59,1	2,1	1,2	2,9
Kypr (75-77 %)	71,5	76,1	67,2	2,9	2,4	3,3
Polsko (71 %)	71,3	78,5	64,2	1,2	1,3	1,1
Bulharsko (76 %)	71,1	75,0	67,1	2,5	2,4	2,5
Francie (75 %)	70,7	74,6	67,0	1,0	1,0	1,1
Belgie (73,2 %)	69,3	73,8	64,8	1,6	1,0	2,2
Rumunsko (70 %)	68,0	76,6	59,3	1,8	2,2	1,5
Španělsko (74 %)	65,7	71,6	59,8	1,4	1,6	1,2
Chorvatsko (62,9 %)	63,6	69,0	58,3	3,1	3,1	3,3
Itálie (67-69 %)	62,0	71,7	52,5	0,4	0,2	0,7
Řecko (70 %)	57,7	68,2	47,4	1,5	2,4	0,6

Zdroj: Eurostat

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

V 1. čtvrtletí roku 2018 zaznamenaly ve srovnání s předchozím čtvrtletím největší nárůst zaměstnaných osob Rumunsko (1,9 %) a Malta (1,3 %). Největší pokles zaměstnaných mezi čtvrtletími ze sledovaných zemí eviduje Estonsko (-1,4 %). V České republice se počet zaměstnaných zvýšil o 0,6 procent.

Nezaměstnanost mužů i žen ve věku 15–64 let je v naší republice stále nejnižší

Míra nezaměstnanosti meziročně dále klesla ve všech členských zemích EU kromě Estonska. V České republice byla míra nezaměstnanosti v daném období opět nejnižší, když celková míra nezaměstnanosti za dané období dosahovala 2,4 %, u mužů dokonce 2,0 %. Míra nezaměstnanosti žen v tomto období byla také v ČR nejnižší (3,0 procent). Na druhé místo se s celkovou úrovní nezaměstnanosti 3,7 % zařadilo Německo. Maďarsko si udržuje nízkou nezaměstnanost, v 1. čtvrtletí činila celková míra v této zemi 3,9 procent.

V porovnání s ostatními sousedními státy byla míra nezaměstnanosti o necelé 2 procentní body vyšší v Polsku (4,2 %). Rakousko (s 5,3 %) patří ještě do první třetiny v uvedeném žebříčku s nejnižší nezaměstnaností evropských zemí. Slovensko (7,2 %) se dostalo pod evropský průměr, který v tomto čtvrtletí činil 7,5 procent.

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA
Tabulka 2 Míra nezaměstnanosti 15–64letých v členských zemích EU (v %)

Země	1. čtvrtletí 2018			Rozdíl v p. b. 1. Q 2018 - 1. Q 2017		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Česká republika	2,4	2,0	3,0	-1,1	-0,8	-1,3
Německo	3,7	4,2	3,1	-0,5	-0,5	-0,5
Maďarsko	3,9	3,6	4,3	-0,7	-0,8	-0,4
Spojené království	4,2	4,3	4,2	-0,5	-0,6	-0,2
Polsko	4,2	4,1	4,3	-1,3	-1,4	-1,1
Nizozemsko	4,4	4,2	4,6	-1,2	-1,0	-1,5
Malta	4,5	4,6	4,3	-0,2	0,4	-1,0
Rumunsko	4,8	5,4	4,0	-0,8	-1,0	-0,6
Rakousko	5,3	5,8	4,8	-0,7	-0,9	-0,5
Dánsko	5,4	5,0	5,7	-1,2	-1,8	-0,8
Lucembursko	5,6	5,0	6,2	-0,5	-1,6	0,8
Irsko	5,8	6,0	5,6	-1,4	-1,5	-1,2
Bulharsko	5,8	6,4	5,1	-1,2	-0,5	-1,9
Slovensko	6,0	5,5	6,6	-1,9	-2,1	-1,7
Belgie	6,2	6,5	5,8	-1,6	-1,1	-2,2
Švédsko	6,8	7,0	6,6	-0,5	-0,9	-0,2
Estonsko	6,9	7,6	6,2	1,1	1,5	0,7
Slovensko	7,2	6,9	7,4	-1,6	-1,9	-1,4
Litva	7,4	8,8	5,9	-0,9	-1,6	-0,4
EU28	7,5	7,3	7,8	-0,9	-1,0	-0,8
Portugalsko	8,2	8,0	8,3	-2,3	-2,2	-2,4
Lotyšsko	8,4	9,1	7,6	-1,3	-1,7	-0,9
Finsko	8,9	9,0	8,9	-0,6	-1,2	0,1
Francie	9,7	9,6	9,8	-0,4	-0,5	-0,3
Chorvatsko	10,5	9,6	11,5	-3,6	-3,8	-3,4
Kypr	11,0	10,7	11,3	-2,8	-3,1	-2,5
Itálie	11,8	10,9	13,0	-0,6	-0,6	-0,5
Španělsko	16,8	15,3	18,7	-2,1	-2,0	-1,9
Řecko	21,4	17,4	26,4	-2,1	-2,5	-1,6

Zdroj: Eurostat

Nejvyšší míru nezaměstnanosti mají ve státech jižní Evropy. U Řecka lze stále konstatovat, že z osob ve věku 15–64 let, které by mohly pracovat, byla více než pětina nezaměstnaná.

Meziroční pokles v průměru za země EU28 činí 0,9 procentního bodu. Největší meziroční pokles nezaměstnanosti mají zejména země jižní Evropy, kde se míra nezaměstnanosti ve věkové skupině 15–64letých pohybuje nad evropským průměrem.

ANALÝZA

Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob, je dosažena požadovaná průměrná úroveň EU28

Kvalifikace a vzdělání jsou nejlepším předpokladem uplatnění se v zaměstnání. Nižší úroveň dosaženého vzdělání zvyšuje nezaměstnanost.

Sledovaným indikátorem z pohledu trhu práce je tedy podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30 - 34 let. Ve většině zemí unie se tento podíl meziročně zvýšil. Průměrná požadovaná hranice úrovně vzdělání pro EU28 stanovená strategií Evropa 2020 (40 %) byla v 1. čtvrtletí tohoto roku mírně překročena, činila 40,2 %. Průměrnou požadovanou hranici úrovně vzdělání splňuje v tomto čtvrtletí 18 sledovaných evropských zemí.

Tabulka 3 Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30-34 let (v %)

Země	Vysokoškolské vzdělání (ISCED 5-8) ¹ - 1. Q 2018		
	celkem	muži	ženy
Litva	58,4	45,9	71,0
Kypr	56,2	48,4	63,3
Švédsko	52,7	46,0	59,7
Irsko	51,6	45,8	56,9
Spojené království	48,8	46,5	51,1
Nizozemsko	48,7	45,9	51,6
Belgie	48,2	41,4	55,0
Dánsko	46,8	38,3	55,6
Polsko	46,1	37,2	55,3
Francie	45,2	40,8	49,3
Estonsko	45,0	35,0	55,9
Finsko	44,3	36,8	52,3
Řecko	43,8	37,5	50,3
Lotyšsko	43,5	31,4	56,0
Lucembursko	42,9	38,7	47,2
Slovinsko	42,3	29,2	57,1
Španělsko	41,2	35,2	47,1
Rakousko	40,2	37,1	43,5
EU28	40,2	35,4	45,1
Slovensko	36,8	31,0	42,9
Německo	34,3	33,6	35,0
Malta	34,1	32,8	36,0
Maďarsko	33,7	27,4	40,2
Portugalsko	33,4	24,0	42,3
Česká republika	33,3	27,6	39,4
Bulharsko	32,9	26,6	39,6
Chorvatsko	28,2	22,5	34,2
Itálie	27,7	20,8	34,7
Rumunsko	23,3	20,2	26,5

Zdroj: Eurostat

¹ Od 1. ledna 2014 byla zavedena nová klasifikace vzdělání ISCED 2011 (nahrazuje v částech klasifikaci ISCED 97)

ANALÝZA

Věková skupina 30 - 34 let se vyznačuje vyšším počtem absolventek terciárního studia než počtem vysokoškolsky vzdělaných mužů.

Česká republika se podle výsledků VŠPS za 1. čtvrtletí 2018 řadí s dosaženým podílem 33,3 % vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30 - 34 let mezi země s nižším zastoupením vysokoškoláků. U nás se tento podíl meziročně snížil o 1,2 p. b. a do požadovaného evropského průměru by ČR nyní chybělo 6,7 procent těchto mladých vysokoškolsky vzdělaných osob.

Ze sousedních zemí je pod evropským průměrem také Německo (34,3 %) a Slovensko (36,8 %). Rakousko s podílem 40,2 procent tak kopíruje průměr za země EU28. Vyšších hodnot v podílu vysokoškolsky vzdělaných osob pak dosahuje Polsko (46,1 %).

Nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob mají v Litvě (58,4 %), na Kypru (56,2 %) a ve Švédsku (52,7 %). Nejméně vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30 - 34 let je v Rumunsku (23,3 %), v Itálii (27,7 %) a v Chorvatsku (28,2 %).

Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle

Při celkovém poklesu nezaměstnanosti se podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti – v průměru za EU28 meziročně snížil o 1,6 p. b. na 43,3 %. Nad tímto průměrem je sedm států Unie se stále vysokým podílem dlouhodobě nezaměstnaných.

Ve většině zemí se v 1. čtvrtletí 2018 podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. nezaměstnaných 1 rok a déle) meziročně snížil. V České republice se podíl nezaměstnaných 1 rok a déle meziročně snížil o 5,2 p. b. (na 31,8 %). Významný meziroční pokles zaznamenali například v Irsku, kde ke zlepšení situace v oblasti zaměstnanosti a nezaměstnanosti, snížili i podíl dlouhodobě nezaměstnaných mezi roky až o 15,8 p. b. Další vyšší meziroční pokles měli v Estonsku (o 10,3 p. b.), ten byl ale zřejmě způsoben aktuálním zvýšením celkové nezaměstnanosti právě v Estonsku. Meziroční přírůstek v podílu dlouhodobě nezaměstnaných měli v Itálii, v Lotyšsku, ve Spojeném království, na Slovensku a v Belgii. Dlouhodobá nezaměstnanost je stále problémem zejména v Řecku (68,2 %), dále pak na Slovensku, v Itálii, v Bulharsku a i v Belgii, kde už dlouhodobě nepracuje více než polovina z celkového počtu nezaměstnaných. Nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných je naopak v severovýchodních státech, které se vyznačují podprůměrnou celkovou nezaměstnaností.

ANALÝZA

Tabulka 4 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15–64 let (v %)

Země	1. čtvrtletí 2018			Rozdíl v p. b. 1. Q 2018 - 1. Q 2017		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Řecko	68,2	65,2	70,7	-1,5	-2,8	-0,6
Slovensko	62,1	65,2	58,7	0,2	2,6	-2,4
Itálie	58,8	57,0	60,8	1,9	0,0	4,0
Bulharsko	52,2	54,6	48,8	-2,0	-2,6	-1,9
Belgie	50,6	51,6	49,3	0,2	-1,9	2,4
Portugalsko	45,8	46,3	45,3	-5,6	-5,1	-6,2
Slovinsko	44,4	45,8	43,1	-1,1	-3,2	1,2
EU28	43,3	43,0	43,6	-1,6	-1,9	-1,3
Španělsko	41,8	39,4	44,0	-3,8	-4,0	-3,6
Francie	41,6	42,2	40,9	-3,1	-3,3	-2,9
Rumunsko	41,5	46,1	33,2	-2,4	2,2	-10,8
Německo	40,8	42,3	38,6	-0,2	0,1	-0,6
Maďarsko	40,7	41,6	39,9	-2,2	-1,0	-3,3
Lotyšsko	39,4	42,5	35,6	1,1	0,4	2,2
Irsko	38,4	43,4	32,3	-15,8	-14,0	-17,9
Chorvatsko	38,1	41 ^(u)	35,3 ^(u)	-3,3	-2,4	-3,9
Nizozemsko	37,1	35,9	38,4	-2,7	-4,4	-1,0
Litva	34,5	36,0	32,1	-1,6	-1,3	-2,0
Rakousko	32,0	32,1	31,9	0,0	-1,7	2,5
Česká republika	31,8	34,4	29,7	-5,2	-1,8	-8,0
Kypr	29,8	31,3	28,3	-9,4	-13,7	-4,7
Polsko	26,5	24,1	29,3	-3,1	-6,5	0,9
Lucembursko	26,4	26,3 ^(u)	26,5 ^(u)	-10,6	-10,9	-10,2
Malta	25,7 ^(u)	30,3 ^(u)	:	-18,2	-10,4	:
Spojené království	25,6	29,0	21,8	0,2	0,7	-0,1
Estonsko	23,5	22,9 ^(u)	24,3 ^(u)	-10,3	-12,9	-7,1
Finsko	23,0	26,1	19,8	-0,8	-0,8	-0,1
Dánsko	22,4	22,7	22,1	-1,8	-2,3	-1,1
Švédsko	19,1	21,6	16,1	-0,7	0,3	-1,7

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici
(^u) - nízká spolehlivost

Kontakt

Ilona Mendlová
Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí
Tel.: 274 054 380
E-mail: ilona.mendlova@czso.cz

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz